

Advies Raad van bestuur van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

Betreft: Advies op het ontwerp van decreet Ontwerp tot wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen.

De Raad van Bestuur van VDAB is gevraagd een advies te verlenen over de bepalingen in voornoemd ontwerp van decreet die handelen over of betrekking hebben op de invoering van een inschrijvings- en beschikbaarheidsverplichting voor sociaal huurders en kandidaat-huurders (= verplichting tot activering).

De Raad van Bestuur heeft een advies verleend op het ontwerp van decreet zoals dit principieel voor de eerste keer is goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 19 december 2025.

Op de zitting van 4 februari 2025 formuleerde de Raad van bestuur van VDAB het onderstaande advies:

Dit decreet draagt bij tot het bereiken van een groep van sociale huurders en kandidaat-huurders die nog niet via andere regelgeving (bv in het kader van werkloosheidsuitkering of leefloon) bereikt worden om stappen te kunnen nemen richting activering en werk.

Evenwel heeft de Raad van Bestuur enkele opmerkingen:

- VDAB neemt als activeringsregisseur in het kader van dit decreet 3 belangrijke taken op, nl de beoordeling van billijkheids- en gezondheidsredenen, het verstrekken van de universele dienstverlening en de tijdens het traject daarmee gepaard gaande opvolging van de beschikbaarheid, en het voorzien in een schriftelijk verweer in geval er sprake is van transmissie. VDAB had op het moment van de aanvraag Inspectie van Financiën onvoldoende cijfermateriaal ter beschikking om een correcte budgettaire inschatting te maken voor de impact op VDAB. Dit is ook te lezen in de nota van de Vlaamse Regering. De Raad van Bestuur verzoekt Wonen in Vlaanderen (WiV) om kwalitatieve data prognoses aan te leveren aan VDAB betreffende de doelgroep waarmee VDAB aan de slag moet gaan. Deze gegevens zijn essentieel voor de onderbouwing van het advies aan de Inspectie van Financiën met betrekking tot de bepalingen in het VDAB-besluit.
- Om het decreet en het samenwerkingsmodel vervat in dit decreet te kunnen uitvoeren is de uitwisseling van persoonsgegevens cruciaal. In het decreet is duidelijk bepaald dat VDAB enkel met het Agentschap Wonen in Vlaanderen een technische gegevensuitwisseling tot stand zal brengen. De Raad van Bestuur beaamt dat dit de meest technisch efficiënte en kostenefficiënte manier is om de technische gegevensuitwisseling tot stand te brengen. De beoogde gegevensdeling tussen VDAB en Wonen in Vlaanderen is echter afhankelijk van de IT ontwikkelingen bij Wonen in Vlaanderen. Concreet vereist de gegevensdeling tussen VDAB en Wonen in Vlaanderen de realisatie van een huurdersregister en een verdere optimalisaties van het centraal Inschrijvingsregister door Wonen in Vlaanderen. De Raad van Bestuur vraagt dat

- de uitvoeringsbepalingen omtrent deze registers tijdig worden opgeleverd en
- VDAB een goed zicht wordt geboden op de voortgang van de beide registers, uiteraard enkel voor wat betreft de ontwikkelingen nodig in het kader van de uitwisseling van persoonsgegevens voor uitvoering van de activeringsverplichting door Wonen én VDAB.

VDAB zal uiteraard een nauw samenwerkingsverband aangaan met de woonmaatschappijen / Wonen in Vlaanderen. Dat decreetaal werd vastgelegd dat het delen van de individuele gegevens via de twee registers van Wonen in Vlaanderen zal gebeuren, doet daar geen afbreuk aan. VDAB beschouwt deze partnerschappen als essentieel en zal zich hier dan ook volop voor inzetten

- De tekst van het ontwerpdecreet schetst een bijzonder complex proces bestaande uit het opleggen van sancties, het uitvoeren van sancties en tal van herkansingsperiodes die al dan niet leiden tot schorsing van de sanctie bij uitvoering of als de sanctie al in uitvoering is. De Raad van Bestuur uit zijn bezorgdheid over deze complexiteit en de potentiële risico's mbt de algemene uitvoerbaarheid en gevolgen op transparante communicatie naar alle betrokkenen. De Raad van Bestuur vraagt dat bij de uitwerking van de uitvoeringsbepalingen de bestaande complexiteit niet onnodig verzwaard wordt.
- In de uitwerkingsfase van de regelgeving wordt bijzondere aandacht besteed aan de impact op VDAB. Potentiële effecten worden, waar mogelijk, proactief geïdentificeerd, zodat de druk op de organisatie in verhouding blijft tot de aan VDAB toevertrouwde opdrachten